

SAKSFRAMLEGG

Til: Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Møtedato: 07.11.2017
Sak:

Etablering av Hylleraas Senter for fremragende forskning

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyret gratulerer Professor Kenneth Ruud, medarbeidere og Institutt for kjemi og teknologi med nytt senter for fremragende forskning (SFF), og tar grunnlaget for opprettelsen av Hylleraas til etterretning.
2. UiT bidrar med totalt ca. 22 millioner kr for 10 år, fordelt 50:50 mellom UiT sentralt og NT-fak i «normal 1/3 medgift». I tillegg bidrar instituttet med ca. 31 mill.
3. Rektor oppnevne Universitetet i Tromsø sine styrerepresentanter.

Begrunnelse:

15. mars 2017 vedtok Norges forskningsråd å gi 10 nye senter status og bevilgning som Senter for fremragende forskning (SFF). Blant disse var «Hylleraas Centre for Quantum Molecular Sciences» ved Universitetet i Tromsø og UiO. UiO leder senteret (Professor Trygve Helgeaker) de første fem årene, deretter overtar UiT ledelsen (Professor Kenneth Ruud). UiO er vertsinstitusjon og kontraktspart med Forskningsrådet under etableringen. Ved UiT har senteret sin faglige forankring ved Institutt for Kjemi.

Senteret skal gi viktige bidrag til forståelse av molekylenes biologi, kjemi og fysikk. Senteret vil utvikle nye beregningsmetoder som kan håndtere systemer med opp til millioner av atomer. Et mål er å forstå og kontrollere komplekse biologiske og kjemiske systemer under ekstreme forhold. Først nå er det teknisk mulig å sette opp avanserte eksperimenter som kan undersøke tilsvarende virkelige systemer andre steder i verden.

Hylleraas er et resultat av langsiktig satsing på teoretisk kjemi ved UiT i et svært velfungerende samarbeid med UiO. Solide fagfolk ved UiT med K. Ruud i spissen har bygd et internasjonalt ledende fagmiljø ved institutt for kjemi. Miljøet ledet CTCC SFF (2007-2017) og har oppnådd betydelig finansiering fra Forskningsrådet og EU. Miljøet har fått flere FRIPRO tildelinger fra Forskningsrådet og K. Ruud fikk i 2011 tildelt en ERC Starting Grant. Flere av forskerne ved CTCC har markert seg og etablert en egen selvstendig karrierer. Hylleraas tildelingen dokumenterer at det er etablert et svært robust fagmiljø ved Institutt for kjemi som er et av de få fagmiljøene i Norge som har oppnådd to SFF'er. Dette vitner om særdeles høy faglig og strategisk kvalitet.

UiT sentralt og fakultetet har i tråd med strategien støttet fagmiljøet. I 2012, i forbindelse med at Kenneth Ruud fikk SURFSPEC ERC-StG, sikret UiT en minimum langsiktig finansiering av aktiviteten. I denne finansieringen inngår også universitetets vedtatte bidrag til etterlivet til SFF'er.

Finansiering

Den samlede økonomiske rammen for Hylleraas er på ca. 278 millioner kr. Derav finansierer Forskningsrådet totalt 146 millioner kr fordelt over en tiårsperiode med omtrent like store årlige bevilgninger. UiTs budsjetterte andel i prosjektet er ca. 118 mill. Derav finansiere NFR ca. 65 mill. I kostnadsberegningen i forbindelse med fastsetting av den økonomiske rammen for prosjektet er det regnet fulle kostnader for faste tilsatte forskere, teknikere mv. (lønn, sosiale kostnader og indirekte kostnader), og allerede etablert infrastruktur.

UiT skal ansette ca. 8 postdoktorer (3-årige), senterleder, adm leder som finansieres av NFR bevilgningen. I tillegg finansiere UiT ca. 6 stipendiatstillinger (4-årige) og samlet ca. 2 faste forskerstillinger (fordelt på 4-5 personer) løpende i hele perioden.

UiT-finansiering av Hylleraas medgift til SFF (1/3 modellen)

I styresak S64-06 *Etablering av senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI)* og styresak S 37-07 *Etablering av senter for forskningsbasert innovasjon* etablerte Universitetet i Tromsø en modell der Universitetet gikk inn med midler tilsvarende 1/3 av den totale eksterne finansieringen. Universitetet sentralt og fakultet bidro i modellen hver med 50 % av dette. Dette er senere benyttet i CAGE SFF, CIRFA SFI m.fl. For Hylleraas vil det innebære at Universitetet går inn med friske midler tilsvarende ca. 22 millioner kr. I tillegg har UiT egeninnsats i form av eksisterende stillinger/infrastruktur på institutt for kjemi på ca. 31 mill. Dette er innarbeidet kontraktsgrunnlaget mellom NFR, UiO og UiT.

Avtaleverket knyttet til SFF

Senteret etableres gjennom en kontrakt mellom Forskningsrådet og UiO (Kontrakten). Kontrakten legger til grunn Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår samt de spesielle krav og føringer som gjelder SFF-ordningen. UiO må, som del av kontrakten inngå en samarbeidsavtale med UiT for å regulere organisatoriske, faglige- og økonomiske forpliktelser i senteret. I tillegg reguleres rettigheter til resultater og prosedyrer for kommersiell utnyttelse av disse. UiO og UiT er i prosess og vil i nær fremtid ferdigstille en avtale basert på Forskningsrådets anbefalte mal og erfaringene med tidligere inngåtte avtaler (CTCC og CAGE). Prinsippet er, som normalt, at de partene som bidrar til å frembringe resultatene også har eiendomsrett til resultatene.

Styrerepresentanter

Det skal opprettes et styre for senteret og UiT representanter skal utpekes av rektor.

Dekans vurdering

Dekanen er eksepsjonelt fornøyd med at NT-fak sine forskningsmiljøer er konkurransedyktige på den mest prestisjetunge og konkurranseintensive nasjonale finansieringsordningen.

Saken fremmes for fakultetsstyret i full samforståelse mellom prosjektleder, institutt og nivå1. Som vanlig for SFF'er vil også universitetsstyret behandle saken etter fakultetets styret sin behandling.

Dekanen legger til grunn universitetets modell for etableringen av SFF/SFI som tidligere har vært benyttet for CAGE SFF og CIRFA SFI. Det innebærer at UiT forplikter seg til å minimum bidra med midler tilsvarende 1/3 av den totale eksterne finansieringen, og at denne bevilgningen dekkes 50:50 mellom UiT sentralt og NT-fak. Dekan forutsetter at fakultetets bidrag blir splittet 50/50

mellom fakultetet og institutt. Dekan vil be om at bidraget fra universitetet sentralt i hovedsak gis i form av cash siden det gir senteret størst handlefrihet.

Samlede finansiering av Hylleraas slik det legges opp til i avtalen med Forskningsrådet (mill)

Finansieringskilde	Totalt (mill)
Forskningsrådet (cash)	146
UiT Egenbidrag (infrastruktur, stillinger, cash)	53
UiO Egenbidrag (infrastruktur, stillinger, cash)	79
Totalt	278

Finansiering av UiT andel i prosjektet (mill)

Finansieringskilde	Totalt (mill)	Fakultetet	Institutt
Forskningsrådet (cash)	65		
Egenbidrag UiT (infrastruktur, stillinger)	31		31
Egenbidrag UiT sentralt (friske midler) «1/3 regelen»	11		
Egenbidrag NT-fak (friske midler) «1/3 regelen»	11	5,5	5,5
Sum økonomisk ramme UiT andel i Hylleraas	118	5,5	36,5

Det innebærer at fakultet og Institutt for kjemi må finansiere Hylleraas med ca. 0,5 mill hver per år for å oppfylle 1/3 regelen. I tillegg bidrar instituttet med egeninnsats i form av eksisterende stillinger/infrastruktur tilsvarende ca. 31 mill.

Fakultetets bidrag vil i hovedsak bli gitt i form av rekrutteringsstillinger og noe cash. Fakultetets forpliktelse tilsvarer ca. 2 rekrutteringsstillinger. Rekrutteringsstillingene er finansiert for fire år. Fakultetet har de siste årene fått ca. 10 stillinger årlig over nøkkelfordelingen. Det innebærer at fakultetets forpliktelse til Hylleraas de neste årene er ca. 2 rekrutteringsstillinger av ca. 100 tildelte. Finansieringsmodellen ved UiT og fakultetet innebærer at Institutt for kjemi får et betydelig bidrag i form av "belønningsmidler", såkalt resultatbasert omfordeling (RBO) og dekningsbidrag. Samlet bidrar dette til at instituttet og fakultetet har et godt handlingsrom til å bidra med sin andel av finansieringen.

Morten Hald
Dekan

—

Tore Guneriussen
forskningsadministrativ sjef
—
tore.guneriussen@uit.no
77 64 54 13

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler:
Nadezda Gorovaya